

Samskabelse

- alt det vi kan sammen

Af kommunikationskonsulent
Mette Ring, og udviklingskonsulent
Helle Friis Kristiansen, Hjørring Kommune

Dansk Byplanlaboratorium giver ordet til Hjørring Kommune, der skriver om deres erfaringer med et af byplanlægningens helt store temaer: Samskabelse.

”Det var vores projekt. Det er folk i Rakkeby, der bestemte, hvordan det skulle være.”

Sådan siger Søren Kjelgaard om Samling- og sammenholdsprojektet i Rakkeby. Han var et af medlemmerne i arbejdsgruppen for projektet i Rakkeby, der skulle finde et fælles samlingssted i den lille by med 228 indbyggere 10 kilometer syd for Hjørring.

I dag er Søren Kjelgaard formand for bestyrelsen i Rakkeby Skovhus, der blev det nye samlingssted i Rakkeby. Den tidligere spejdergård i Rakkeby blev omdannet til et fælles samlingssted for byens borgere, så forskellige sociale arrangementer og aktiviteter kunne udfoldes under ét tag. Her har alle mulighed for at mødes og gå til arrangementer eller aktiviteter. Rakkeby Skovhus er blevet det fælles samlingssted i byen.

Her kan man gå til spejder, zumba/dans, ungdomsklub, møde i borgerforeningen og til et arrangement i salen, så mulighederne er mange. Projektet har skabt nye fællesskaber og er med til at sikre, at borgerne har mulighed for at mødes i landsbyen.

Rakkeby Skovhus og samarbejdet med kommunen

I tilblivelsen af Rakkeby Skovhus fungerede kommunens to konsulenter Helle Lyngbak og Helle Friis som tovholdere, der blandt andet stod for indkaldelse og afholdelse af møder og hjælp til fondsansøgninger og meget andet. I begge projekter har der i projektperioden været afholdt et møde med det politiske udvalg med en status og dialog omkring projekterne. Når arbejdsgrupperne har haft et færdigt projektforslag er det blevet fremlagt til politisk stillingstagen i Hjørring Byråd. Søren Kjelgaard mener, at konsulenternes rolle som forbindelsesled til rådhuset gjorde, at det blev borgernes projekt:

”Det var helt og holdent vores projekt, og Helle og Helle havde i princippet ikke noget at skulle have sagt – altså de bestemte ikke noget. Deres rolle var at være forbindelsesled til rådhuset, men det var vores projekt.”

De store tanker og brede penselstrøg

Ifølge Plan- og udviklingsstrategien PLUS 15 i Hjørring Kommune vil blandt andet urbanisering og globalisering de kommende år betyde forandringer, der kræver tilpasninger til netop den udvikling. Derfor er investering og tilpasning nøgleord i Plan- og udviklingsstrategien. Det betyder at samtidig med at både service og struktur skal justeres, skal tilpasninger også ses som investering i fremtiden. Disse tilpasninger skal også ses som en mulighed for at finde

nye og bedre løsninger for borgerne i Hjørring Kommune.

For at det fortsat skal være attraktivt at bo og leve i Hjørring Kommune, er det vigtigt at fokusere på, hvordan vi sammen bliver endnu bedre til at udnytte og udvikle de potentialer, der er rundt om i hele kommunen. Det handler om at bringe alt det, der sker mellem det offentlige og private, i spil. Det handler om de lokale fællesskaber og om at fremme virkelyst og initiativ – også selvom offentlig service og befolkningstal kan være udfordringer.

I Hjørring Kommune er vi stolte af det tætte samarbejde, vi har med borgerne. Det er netop en stor styrke, at borgerne i fællesskab med kommunen bidrager til udviklingen. Det skaber engagement, ejerskab og gode resultater til gavn for den enkelte borger og for hele Hjørring Kommune. Det er naturligt for os at tage udgangspunkt i de forskellige udfordringer og de muligheder, der viser sig i dialogen med borgerne. Derud fra tager vi stilling til, hvordan vi bedst understøtter store som små initiativer i hele kommunen. Derfor er ”plejer” og faste drejebøger skiftet ud med en individuel tilgang med fokus på at lytte og forstå den enkelte idé eller initiativ.

Som kommunale repræsentanter oplever vi, at der sker noget, når vi sætter os sammen om bordet. Her bliver tidligere grænser, for hvad vi kan tale om, udfordret, og nye ideer for fremtiden opstår. I arbejdet har fremgangsmåden været at samle borgere, foreninger og de lokale ildsjæle for at finde ud af, hvor og hvordan de ønsker, at en fremtidig udvikling skal ske.

Rakkeby før

Rakkeby efter

Vrensted: Byen får et hus

Det mest aktuelle projekt med udgangspunkt i Samling og sammenhold og samskabelsestanken er Byens Hus i Vrensted, der er en lille by med ca. 300 indbyggere 5 kilometer fra Løkken.

Projekt Byens Hus blev udviklet gennem en længere periode og tog udgangspunkt i, at byens skole blev lukket i 2011 og efterfølgende forsøgte borgerne forgæves at drive en friskole, der lukkede i 2012. På et møde mellem arbejdsgruppen i byen og Fritids- og Kulturudvalget spirede ideen om at samle alle sociale og kulturelle aktiviteter i de tidligere skolebygninger.

I Samling og sammenhold er der gennem hele forløbet arbejdet med "åbne arbejdsgrupper". Derved kunne alle, der havde noget på hjerte blev en del af gruppen. Det var i den kontekst, at energien fra borgerne kom i spil. Arbejdsgrupperne i projekterne i henholdsvis Rakkeby og Vrensted

har således varieret fra otte til godt 20 personer. I arbejdsgrupperne har der siddet repræsentanter fra de forskellige bestyrelser i byerne som for eksempel borgerforeninger, idrætsforeninger og forsamlingshuse. Derudover har de enkelte bestyrelsesrepræsentanter altid kunne invitere alle bestyrelsens medlemmer og frivillige med til møderne, når det har været relevant. Der har desuden været afholdt flere store møder, hvor alle i byen var inviteret.

I Vrensted har borgerne arbejdet i fællesskab med at skabe et multifunktionelt og fleksibelt hus, der blandt andet skal rumme den private børnehave Børnehuset Mariehønen, Vrensted Forsamlingshus og Vrensted Idrætsforening. Derudover skal der være plads og mulighed for flere aktiviteter i huset som for eksempel Lokalhistorisk Arkiv, Madhold for mænd, Musikholdet, mødefaciliteter for foreningerne i området, idrætsfor-

eningens aktiviteter i gymnastiksalen og meget mere. Dermed bliver alle aktiviteterne i byen samlet et sted.

Rikke Stubben har været med i arbejdsgruppen i Vrensted. Her repræsenterede hun forældrebestyrelsen i den private børnehave Børnehuset Mariehønen, der opstod, da kommunen lukkede skole og daginstitutionen i byen. Her flere år efter de første møder i arbejdsgruppen til at Byens Hus nu står klar til indvielse om få måneder, ser hun tilbage på en periode med både op- og nedture.

"Jeg oplevede det som en meget langsommelig proces, før det gav resultater. Det var nogle hårde år i begyndelsen. Nu er vi snart i mål og kan se frem mod en "grand opening". Nu tænker jeg: "Hold kæft, hvor er det sejt, vi er kommet i mål, på trods af at håbet og troen flere gange blev udfordret,"" siger hun.